

„Ker ne vé, kje da sem, odkar puško nosim.“

„Zakaj pa ji nisi pisal?“

„Ker ne znam!“

„Bedák, saj bi se bil vendar kdo dobil, ki bi ti bil pisal!“

„Je uže prav, gospod, ali kdor hoče pisma narekavati, mora misliti — —“

„O Janez, pomisli, pomisli, sicer si zgubljen!“

„Zatorej, gospod kapitan, dajti mi nekaj dobrih svetov, da se bom po njih ravnal, kakor tedaj, ko sem bil na tihotapca naletel.“

„Dober svèt je zlata vreden!“

„To vem, gospod stotnik, kajti vaš poslednji mi je prinesel 3000 gold.“

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* V nevarnosti živ pokopan biti bil je posestnik Pangburn v Orange Townshipu v severni Ameriki, o katerem časnik „Louisville Anzeiger“ poroča: Pangburn bolehal je za pljučnico in začetkom preteklega tedna začelo se je njegovo zdravje na slabeje obračati in moči njegove začele so počasi pa neprenehoma pojemati. Družina njegova zgubila je upanje, da bi še ozdravil, in ko je bolnik v sredo večer zadnjič izdihnil, smrt njegova ni iznenadila. Mrtvega so slekli, ga oblekli v drugo obleko in ga položili na mrtvaški oder. Nekaj sosedov prišlo je, da si še zadnjič ogledajo miren, bled obraz svojega prijatelja, in razgovarjali so se uže, kedaj naj bi bil pogreb, ko naenkrat mrtvi zopet živ postane. Opazovali so se sledovi povračajočega se življenja, obraz postal je zopet rudeč, život, ki je bil mrzel in otrpnjen, postal je zopet gorak in prsi vzdigovale so se po maloma med malim pa rednim sopenjem. Družina umrlega bila je v veliki, čeravno veseli razburjenosti. Moči Pangburnove povračale so se s tekom vsake ure in kmalu bil je v stanu oglasiti in prositi za malo vode, katero so mu takoj dali. Nadjali so se, da bo bolnik okreval, pa moči njegove začele so na mesto tega, malo ur po tem, ko je iz navidezne smrti zopet prišel k zavesti, zopet pojemati, sopenje postalo je slabeje in je naenkrat popolnoma ponehalo. Kri se ni več pretekala po žilah — srce ni več bilo in z novega postal je život Pangburnov trd in mrzel. S strahom opazovalo se je vse to, pa to pot ni bilo več dvoma, da je v resnici mrtev. Pa tudi sedaj bile so priprave za pogreb — odveč. V drugič povrnil se je Pangburn k življenju. Od tega časa zboljšal se je izdatno njegov stan in pričakuje se, da popolnem ozdravi sedaj še se ve da zeló oslavljen bolnik. — Vsa okolica govori o tej zanimivi dogodbi, in zdravniki bodo imeli priliko, preiskavati ta slučaj navidezne smrti, *če ni Amerikanska laž.*

Naši dopisi.

Prem 3. sept. — Britko in milo stori se človeku pri srcu, ko po časopisih čita o razdejanji, kakoršno je vihar z nezaslišanimi nahvi vred preteklo soboto (dne 29. avgusta t. l.) po nekaterih krajih mile in uboge domovine na razne načine prizadetim prebivalcem napravil. Kdor je sam ta tužna poročila čital ali čitati čul, vsak je izdihnil: „Ubogí ljudje, Bog se jih usmili!“ Res, človek, ki bi s takimi reveži sožaljenja in sočutja ne imel, ne bil bi človek več, nego trda, neusmiljena gruda. Britke posledice tega dneva, katere so prizadetim ubogim sodeželanom na milijone grenkih solzá iztirale, ostale jim bodo, kakor tudi še poznim naslednikom, vedno v

tužnem spominu. Usmiljeni Bog naj jim skoraj nakloní izdatne pomoči! Država, katera mora biti vsem svojim podanikom enako skrbna in ljubeznjiva mati, naj bi za te ponesrečene reveže prav globoko v svoj denarni zaklad posegla, da se jim neznosni položaj, v katerem se nahajajo, izdatno omili in olajša! „Hitro pomagano je dvakrat pomagano.“

Imenovani dan kmalu po 8. uri zjutraj pričeli bili so se temno-sivi oblaki od goriške strani tudi proti tukajšnjim krajem z vsó silo gnati in drviti; tema bila je h krati taka nastala, kot o poznem večernem mraku. Vse je z grozo in strahom pričakovalo, kaj da bo, ter Boga prosilo, da bi pretečo šibo milostno od nas odvrnil. Bliski pričeli bili so vedno hitreje drug za drugim švigati in sledil je hudi grom še hujšemu. Temno-sivi oblaki so kar kipeli, da jih je bilo groza gledati. Na to vlila se je huda ploha, pa Bog je poslal nasprotni veter, kateri je hujšo nesrečo od teh krajev v pogubonosnih oblakih hitro odgnal. Za ta pot bil je tukajšnji ubogi trpin hujše nesreče obvarovan; tudi v prihodnje naj ljubi Bog nas milostno obvaruje pred šibo treska in hudega vremena!

Češpljevi sadeži pričeli so prav lepo dozorevati; ako Bog dá, da se tudi srečno spravijo, bode si ubogo ljudstvo ž njimi v gmotnem obziru precej dobro opomoglo. Le to je čudno, da letos v naše kraje češpljevih kupcev iz Goriške ni. Kedar ni češpelj, takrat teh ljudi tod kar mrgolí, a letos, ko je precej dobra, deloma tudi prav dobra češpijeva letina, pa od nikodar nobeden ne pride. Ljudstvo vgiblje, kaj bi moglo temu vzrok biti, a na pravi sled pa vendar-le priti ne more.

S tem opozorujemo Goričane, katerim so naše češplje prav pri rokah, da naj se v naše kraje potrudijo, kjer bodo s prav dobro in lepo svežo robo pošteno postreženi.

Ako pa svežih češpelj ne bomo mogli prodati, distiloval bode se ž njih pošten domač slivovec. Kdor je opravičen, žgane pijače na drobno razprodajati in mu je na tem ležeče, da svoje konsumente z zdravim naravnim produktom postreže, naj še o svojem času v te kraje za slivovec obrne in dobro se mu bode postreglo.

„Špirit“, kateri je v pravem pomenu besede za Kranjsko morilna kuga postal, kateri je za prebivalce te dežele fizično-moralična smrt in gmotni pogin naj bi se v naši deželi skoraj tako obdačil, da bi iz njega nihče več kapljice „šnopsa“ napraviti ne mogel, ker bi ga zastran draginje nikdo več kupovati ne hotel.

Poštena domača roba naj bi se pa vsakega davka vsaj producentom popolno oprostila. Tako bilo bi pomagano po eni strani producentom, ker bi svojo nepokaženo naravno robo lože in dražje prodajali, a po drugi strani pa tudi konsumentom, kateri bi nekoliko dražje, a poštene produkte vživali. O tem zna se pozneje še kaka poštena povedati. Premec.

Od sv. Vida nad Cirknico 30. avg. (Zakasnjeno.) — Za dobrim in veselim sporočilom sledi rado slabo in žalostno, kakor za lepim slabo vreme. Pretečeno soboto dopoldne ob 8. uri je od gostih in črnih oblakov naenkrat tako temno postalo, da se še brati ni videlo. Začelo je strašno grometi in deževati, kakor da bi le iz škafa hlo. Okoli 9. ure je trešilo v hlev tukaj, in med deseterico blaga največega vola in njegovega gospodarja Janeza Bovha ubilo, ki je ravno s paše prignano živino privezaval. Pastir, ki je tudi v hlevu bil, je ves omamljen padel in vendar prec vstal in ven šel. Za tem možem in tudi kot podžupanom vsa fara zeló žaluje, ker je bil res najveljavniši in zastopniši v kmetijstvu, ter vedel in znal tudi drugim dobre svete dajati. Rad je posebno „Novice“ in kake kmetijske knjige bral, pa si je tudi svoje od prej zeló zapuščeno zemljišče od 8 let sem iz-

datno in čuda zboljšal. — Ko je pri šoli videl, da se je iz grde kamnite in s trnjem poraščene groblje lep vrt naredil, je tudi po svojih senožetih vse grmovje potrebil, po njivah kamenje izkopaval, od potošence vsako leto po senožetih in njivah ostali pepel navozil in tako si je v malo letih zboljšal zemljišče, da je lahko še enkrat toliko od njegovega sprednika živine redil. A šlo bo zdaj brez tako zastopnega in skrbnega gospodarja pri majhnih zapuščenihi otrocih se ve da zopet vse nazaj na slabše. Razun te nesreče je ta strašna nevihta tudi drugače veliko škodo naredila. Ajda je od silnega naliva in viharja tako poležena, kakor bi bila od toče potolčena, ki menda ne bo več vstala. Pota so raztrgana in izkopana, da so le grabnom podobne, ter se pred popraviljanjem nikakor voziti ne bo moglo. Senožeti je zeló posulo, po nekaterih strmih njivah celó krompir naprej odneslo in veliko otave poplavelo. Škode je, kar povsod veliko ta ploha naredila, s katero nam usmiljeni Bog v bodočnosti prizanesi. Fr. Klinar.

Iz Železnikov konec julija. [Zakasnjeno.] (V *moj zgovor in obrambo*. — Dalje.) Da pa tukajšnjih prebivalcev, zapomnite si dobro! ne k puhlemu, ampak k pravemu in istinitemu češenju sv. Cirila in Metoda ni treba posebno priganjati, se bi bili vi, naši olkanci in izobraženci, lahko prepričali, ako bi si bili hoteli vzeti trud, pozvedovati o tej stvari bolj natančno. Od l. 1863. (tisočletnica prihoda sv. Cirila in Metoda med Slovane) pristopali so tukaj vsako leto novi udje bratovšine sv. Cirila in Metoda. Na njihovi praznik (poprej 9. dne marca) najela se je — če se ne motim — od l. 1863. noter do l. 1881. vsako leto nalašna sv. maša za vse žive in mrtve bratovske ude, šolska mladina pa je vzajemno s kórskim pevstvom prepevala poleg družih tudi Ciril-Metodovo pesem pri tej sv. maši. Udov (bratovskih društvenikov) štel je naš kraj uže poprej nad 400; letos jih je pristopilo vnovič 73. Poleg tega, da so bili skoraj vsi šolarji udje te bratovšine, je šola za-se še posebej vpisana, in vsak dan se je nad 100 nedolžnih ročic povzdignilo k nebu v molitvi: „za zjedinjenje odločenih bratov in sester naših k sv. materi katoliški Cerkvi“. Menim, da smem povedati tudi to, da se je o času, ko naš šolski načrt še ni bil tako zeló preobložen z učnimi tvarinami, naša šolska mladina vadila poleg slovenske tudi cirilske pisave, kar se s shranjenimi konecletnimi lepopisi (kartelci) še danes lahko dokaže. Iz vsega tega zopet lahko vsakdo sprevidi, koliko sem o prazniku sv. Cirila in Metoda zagrešil, in ali sem res zaslužil, da se je moje ime sramotilo v „Slovenca“. Res pač žalostno postopanje naših omikancev, ki pa dela nečast le njim samim in ne meni. (Dalje prih.)

Iz Ljubljane. — Presvitli cesar osrečili so véceraj s svojo visoko navzočnostjo sosedno nam mesto Celovec, da si ogledajo tamčšnjo deželno razstavo in se vdeležijo potem vojaških vaj.

— **Državni zbor** pričel bo v 14 dneh svoje delovanje, s tem pomaknejo se zopet v prvo vrsto politična vprašanja, katera spadajo v področje tega zbora.

Kar osnovo strank v zboru zadeva, videti je, da bodo na zborniški desnici ostali vsi klubi prejšnjega zbora. — Utemeljena želja, da bi se Lichtensteinov klub združil z Hohenwartovim klubom, ni se spoznala. Po vzrokih tukaj ne bomo iskali. Zdi se nam pa, da ne sodimo krivo, ako trdimo, da je razdvojenje med klubom Hohenwartovim nastalo za to, ker se naučni minister dejansko prav nič ni oziral na zahteve tega kluba, prav v ta namen namreč, da bi gledé šolstva nemški konservativci kaj dosegli, osnovali so poseben Lichtensteinov klub. — Akoravno je bil vspeh tega ko-

raka samo navidezen vkljub podpore vse desnice, vendar uvidajo po naših mislih Lichtensteinovci v osebi naučnega ministra največo zapreko zoper izpolnenje svojih zahtev in zato se, razumljivo odtegavajo in nočejo ožje okleniti desnice.

Gledé svojega zaupanja v delovanji naučnega ministra so gotovo udje Lichtensteinovega kluba v popolnem soglasji s slovenskimi poslanci, enako tudi s konservativnimi tirolskimi in pa drugimi udi Hohenwartovega kluba. Izrekoma slovenski poslanci prepričali so se minula leta, da je minister Conrad zvest prijatelj vsim nasprotnikom pravičnih zahtev našega naroda. — In koliko se je oziral ta minister na želje slovenskih poslancev izrečene v spomenici izročeni mu vlansko leto?!

Čuli smo sicer, da je naučni minister merodajno odgovoril na ono spomenico ter izrekel, da hoče po mogočosti izpolniti v nji izrečene želje, toda dejansko čuli smo dosedaj samo o tem, da se na učiteljski mariborskem podučevanje slovenski Štajerski namenjenih učiteljev v slovenščini pomnoži od 2 na 4 ure v tednu. Ako več ni mogoče, tedaj nam ljudske in srednje šole na Primorskem, Štajarskem in Koroškem ostanejo še dalje žive priče, da tudi v 7. letu Taafejeve vlade narodna ravnopravnost za Slovence večinoma ostane mrtva črka.

Naše državne poslance čaka tedaj koj začetkom zborovanja težko delo. — Ne dvomimo, da se bodo — složni med seboj v trdni naslombi na državnozbornsko desnico, s pravimi sredstvi podali na delo in tako, čeravno bi ne bilo mogoče hipoma vsaj korakoma zanesljivo dosegli — naravne pravice našega naroda.

— **Nepotrjen sklep kranjske hranilnice v Ljubljani.** Z zadostenjem in zadovoljnostjo imamo omeniti danes, da c. kr. deželna vlada kranjska sklepa hranilnice, po katerem je ta nameravala k ustanovitvi nemške ljudske šole društva „Deutscher Schulverein“ v Ljubljani pripomoči z večjo svoto iz rezervnega zaklada — ni potrdila.

— **O zadevi razstave goveje živine v Kranjski gori.** V zadnjem listu „Novic“ vrnila se je pomota, in sicer mora stati v 2. odstavku mesto 5. oktobra **12. oktobra**, in ravno tako tudi v 8. odstavku.

— „**Ljubljanski Zvon.**“ Št. IX. tega leposlovnega lista prinaša naslednje spise: 1. A. Funtek: „Gozdno svetišče.“ Pesem. — 2. Jos. Cimperman: „Osèhlo cvetje.“ Soneti. — 3. Dr. Fr. Detela: „Vélikí grof.“ Zgodovinski roman. (Dal.) — 4. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 22. „Pod hruško“. — 5. J. Starè: Pisma iz Zagreba. XI. — 6. F. G. P.: „Rožica“. Pesem. — 7. Dr. J. Vošnjak: Odlomki iz človeške tragikomedije. 1. Pepita. — 8. Ivan Vrhovec: „Slavni Slovenci.“ II. P. P. Glavar. (Dalje.) — 9. Jos. Stritar: Pogovori VI. — 10. A. Fekonja: „Slovenci v književni vzajemnosti s Hrvati.“ — 11. Janko Kersnik: „Agitator“. Roman. (Dalje.) — 12. J. Šuman: Odgovor na Štrekeljevo kritiko moje slovnice. — 13. „Slovenski glasnik“: Fr. vitez miklošič. — Nove knjige slovenske. — Die Kärntner Slovenen. — Preširen v Rusih. — Kratke opazke. — 14. J. Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja vsacega meseca 1. dan v zvezkih, po 4 tiskovne pole vélike osmerke obsežnih, ter stane pol leta 2 gold. 30 kr., za četrt leta 1 gold. 15 krajc.

— („Kres.“) Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem prof. dr. Greg. Kreka in župnika Dav. Trstenjaka uredjuje dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. prof. v Celovci. Obseg 9. številke: „Arabela.“ Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — „Prevarjena.“ Mirko. — „Zakaj Mirko poje?“ Mirko. — „Stari Džuldaš in njega sinu Mamet.“ Povest iz življenja v srednje-azijatskih pu-

stinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil † Fr. Jos. Remec. (Dalje.) — „Trioleti.“ J. Kostanjevec. — „Národne pripovedke.“ Priobčuje Mat. Valjavec. — Bakterije in njih znamenitost v našem gospodarstvu.“ Spisal H. Schreiner. — „Stanko Vraz, slovenski rodoljub.“ Andrej Fekonja. — „Kdaj je Središče dobilo pravice cesarskih trgov?“ M. Slekovec. — Glagolski ulomček. M. Valjavec. — Watschger. Dav. Trstenjak. — Poročilo o hrvatski književnosti. Spisuje J. Steklasa. — Drobnoti. — Izhaja v mesečnih zvezkih na 3—4 polah začetkom vsakega meseca; veljá 4 gold. na leto, 2 gold. na pol leta in se tudi lahko po snopičih po 40 kr. v knjigarnah kupuje. Tudi letnik 1882., 1883. in 1884. se še dobi, in sicer po 3 gld., prvi letnik nam je pa pošel.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — V nedeljo odpotoval je cesar z Dunaja zopet na Koroško, kjer ostane do dne 11. t. m. in se od tod podá naravnost k vojaškim vajam v Slavonijo.

V teku preteklega tedna vrnilo so se na Dunaj nazaj ministri ter so imeli posvetovanje deloma o tekočih opravilih, deloma v zadevah državnega zbora. V prvi vrsti odločen je bil dokončno dan začetka državnega zbora, ki bo, kakor čujemo, po enih poročilih dne 22., po drugih dne 23. septembra.

Dalje imel je ministerski svet določiti prestolni govor za slovesno odtvorjenje državnega zbora. — Kolikor se je čulo iz zaupnih virov razgovarjal se je ministerski svet tudi o zadnjih dogodbah na Českem, ker je razumljivo, da vlada ne sme in ne more trpeti pobojev med pristaši česke in nemške stranke, kakoršni so se godili nekolikokrat v zadnjih tednih. Čuje se, da vlada ne namerava segati po izrednih sredstvih, da se vzdrži mir v Česki, izrekoma, da se ukroté izgredi Pikert-Knotzove stranke „ojstrejega dejanja“.

Vojaški krogi zanimajo se posebno za vojaške vaje, katere so se minuli teden vršile pod poveljstvom cesarjeviča Rudolfa v bližini Šentpoliški, pa ne ravno toliko zaradi vojaških vaj samih, kakor zaradi točnega prevažanja vojakov po železnicah. Izrekoma odvažanje vojakov vršilo se je izgledno redno in urno.

V teku 14 ur, namreč od pol 5. ure popoldne do pol 7. ure zjutraj odpeljale so železnice na 17 vlakih 14.000 vojakov in 400 konj, ne da bi se bil primeril najmanjši nered ali celó nesreča, pa tudi ne, da bi bilo to kolčikaj motilo ali zadržavalo vse druge redne osebne in tovarne vlake, katerih se je v tem času prepeljalo krog 80 po oni železnici. — Se ve da so se priprave za tako izredno delovanje železnice delale uže nekaj mesecev prej vzajemno med ravnateljstvom železnic in pa vojaškim železniškim oddelkom. — Vspeh ta izbuja povsod občudovanje.

Iz Prage. — Mestnemu županu Černi-u, ki odstopi od županstva, izrekli so mestni odborniki popolno zaupanje in zahvalo za njegovo za mesto vspešno delovanje. Nekatero znane dogodbe, zaradi katerih je prišel v nasprotje z drugimi veljavnimi krogi, dali so mu povod, posloviti se od častnega pa težavnega posla načelnitva mestnega.

Česko časništvo opominja k miru povodom draženja nemških prenapetnežev, in da naj česko ljudstvo zaupljivo prepusti svojim izvoljenim zastopnikom, da branijo politične pravice českega naroda.

Hrvatska. — V Zagrebu pretrgala je minulo soboto regnikolarne deputacija posvetovanje o nunciji na-

menjeni ogerski deputaciji, zato, ker se udje deputacije hrvatske večinoma vdeležé pozdrava cesarja v Požegi. Posvetovanje regnikolarne deputacije odloženo je do 20. septembra.

Ogerska. — To nedeljo večer dospelo je v Budapešt skoraj 500 gostov z Gališke, ki so prišli ogledat si razstavo. Pozdravit goste peljala se jim je nasproti do Hatvana posebna deputacija, ravno tako sijajno in srčno pozdravljeni bili so pri prihodu.

Srbska. — Kralj in kraljica podala sta se ta ponedeljek zjutraj v spremstvu ministerskega predsednika Garašanina v Kragujevac, kjer se bodeta mudila dva dni.

Španjska. — Razpor z Nemško zaradi Karolinskih otokov poojstril se je zadnje dni prav silno. Španjski vladi došlo je namreč od lastnih parobrodov zanesljivo naznanilo, da je dne 24. avgusta ob 7. zvečer nemšk topnišk brod zasedel Jap, glavni otok one skupine, ko sta se ravno dva španjska vojna brodova pripravljala to storiti, ta dva brodova pa, da sta se potem umaknila. — Vsled tega naznanila izkipela je kri španjskemu narodu, poveljnika španjskih brodov odstavila sta se takoj, v Madridu pa je ljudstvo vrelo pred stanovanje nemškega poslanika, je razbilo okna njegovega stanovanja, snelo nemško zastavo, jo trgalo in z nogami teptalo med kriki: „smrt Nemški, živila Španjska!“

Potem podalo se je ljudstvo pred palačo ministerskega predsednika zahtevajoč, da se takoj vojska napové Nemški. Vlada si prizadeva pomiriti ljudstvo, toda braniti ima tudi kralju in sama sebi obstanek. Ministerski svet zbral se je pod predsedništvom kraljevim in je baje sklenil: ne pritrđiti posredovalni razsodbi tretje, nepristranske države, in ne nadaljevati razprav z Nemško, dokler se ne odstrani nemška zastava in posadka od otoka Jap, in tega otoka ne zasede Španjska.

Bismark bi nasproti Španjski gotovo še brezozirneje postopal, kakor nasproti Angleški svoj čas, ako bi se mu ne bilo bati, da s strogo brezozirnostjo nemogočo stori sedanjo, Nemški prijazno vlado, morebiti nemogočega tudi kralja. Gnala bi se Španjska v roke republikancev in v ožjo zvezo s Francosko, tako pa bi se za Nemško nevarno ojačil njen večni sovražnik — Francoska.

To je strah, ki bo Bismarka morebiti napeljeval, da odjenja nasproti slabotni Španjski. Da to namerava, kaže vedenje nemške vlade nasproti španjskemu poslaniku v Berlinu in pa vedenje nemškega poslanika v Madridu, ker od teh se ne čuje zahtevanja zadostenja za osramoteno nemško zastavo, temveč na obeh mestih izražuje se želja, nadaljevati obravnave, kakor da bi Nemška ne bila zasedla otoka Jap, nemški poslanik v Madridu dostavlja, da bi otok Jap gotovo ne bil zasedel, ako bi Nemška imela telegrafiško zvezo s svojimi vojnimi brodovi, ki so dobili nalog zasesti otoke, ako ne najdejo na njih španjske zastave.

Kolera nekoliko pojenjava: dne 5. t. m. obolelo je na vsi Španjski 2435 oseb, umrlo pa jih je 789.

Žitna cena

v Ljubljani 5. septembra 1885.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 34 kr. — banaške 7 gold. 8 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 20 kr. — rži 5 gold. 36 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — ovsa 2 gold. 77 kr. — Krompir 2 gold. 68 kr. 100 kilogramov.